

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-19120602-045-02-0310-2021-524/28402
Konu : Avukatın Dosya İnceleme Talebi
Hakkında

26.03.2021

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığının 04/03/2020 tarihli ve 2020/2699 Bak. Muh. sayılı yazısı.
b) 01/06/2020 tarihli ve 19120602-045-02-0267-2020-E.808/37232 sayılı yazımız.
c) Ankara Barosu Başkanlığının 18/03/2021 tarihli ve E-67627648-622.01[E.14710]-16384 sayılı yazısı.

Ceza muhakemesinde avukatın, vekâletname veya baro tarafından görevlendirme yazısı olmadan hangi hallerde soruşturma dosyasını inceleyebileceği hususunda ilgi (a) yazıyla talep edilen görüşe ilgi (b) yazımızla cevap verilmiş olmasına karşılık vekâletnamesi ve görevlendirme yazısı bulunmayan avukatın soruşturma dosyasını inceleme talebinin ön büro ve Cumhuriyet savcısınca reddedildiği ve bu kapsamda tereddütlerin halen devam ettiği belirtilerek, konuya ilişkin mevzuat hükümleri ve ilgi (b) yazımız dikkate alınmak suretiyle tereddütlerin giderilmesi talebini içeren ilgi (c) yazı incelendi.

Bilindiği üzere;

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının,

"Özel hayatın gizliliği" kenar başlıklı 20 nci maddesinde;

"Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.

Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar.

Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir."

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No 22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar- Çankaya/ANKARA
Telefon No : (0 312) 414 83 39
e-posta : cigm@adalet.gov.tr

Internet Adresi : www.cigm.adalet.gov.tr

Bilgi için : Burak VURAL
Unvan : Memur
Telefon No: (0312) 414 83 39

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden 2HTj8zn - NhQoiAS - eVe4+X/ - gxmHjY= ile erişebilirsiniz

"Hak arama hürriyeti" kenar başlıklı 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında;

"Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin,

"Adil yargılanma hakkı" kenar başlıklı 6 ncı maddesinde;

"1. Herkes, gerek medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili nizalar, gerek cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve açık olarak görülmesini istemek hakkına sahiptir. Hüküm açık oturumda verilir; ancak, demokratik bir toplumda genel ahlak, kamu düzeni ve ulusal güvenlik yararına, küçüklerin korunması veya davaya taraf olanların özel hayatlarının gizliliği gerektirdiğinde veya davanın açık oturumda görülmesinin adaletin selametine zarar verebileceği bazı özel durumlarda, mahkemenin zorunlu göreceği ölçüde, duruşmalar dava süresince tamamen veya kısmen basına ve dinleyicilere kapalı olarak sürdürülebilir.

2. Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçsuz sayılır.

3. Her sanık en azından aşağıdaki haklara sahiptir:

a) Kendisine yöneltilen suçlamanın niteliği ve nedeninden en kısa zamanda, anladığı bir dille ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek;

b) Savunmasını hazırlamak için gerekli zamana ve kolaylıklara sahip olmak;

c) Kendi kendini savunmak veya kendi seçeceği bir savunmacının yardımından yararlanmak ve eğer savunmacı tutmak için malî olanaklardan yoksun bulunuyor ve adaletin selameti gerektiriyorsa, mahkemece görevlendirilecek bir avukatın para ödemeksizin yardımından yararlanabilmek;

d) İddia tanıklarını sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında çağırılmasının ve dinlenmesinin sağlanmasını istemek;

e) Duruşmada kullanılan dili anlama dışı veya konuşma dışı takdirde bir tercümanın yardımından para ödemeksizin yararlanmak."

"Özel ve aile hayatına saygı hakkı" kenar başlıklı 8 inci maddesinde;

"1. Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.

2. Bu hakkın kullanılmasına bir kamu makamının müdahalesi, ancak müdahalenin yasayla öngörülmüş ve demokratik bir toplumda ulusal güvenlik, kamu güvenliği, ülkenin ekonomik refahı, düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli bir tedbir olması durumunda söz konusu olabilir."

5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun,

"Özel hayatın gizliliğini ihlal" kenar başlıklı 134 üncü maddesinde;

"(1) Kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlal eden kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Gizliliğin görüntü veya seslerin kayda alınması suretiyle ihlal edilmesi halinde, verilecek ceza bir kat artırılır.

(2) (Değişik: 2/7/2012-6352/81 md.) Kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü veya sesleri hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ifşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması halinde de aynı cezaya hükmolunur."

"Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme" kenar başlıklı 136 ncı maddesinde;

"(1) Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) (Ek:17/10/2019-7188/17 md.) Suçun konusunun, Ceza Muhakemesi Kanununun 236 ncı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No:22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar- Çankaya/ANKARA

Telefon No : (0 312) 414 83 39

e-posta : cigm@adalet.gov.tr

Internet Adresi : www.cigm.adalet.gov.tr

Bilgi için : Burak VURAL

Unvan : Memur

Telefon No : (0312) 414 83 39

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

2/12

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden 2HTj8zn - NhQoiAS - eVe4+X/ - gxmHjY= ile erişebilirsiniz

maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları uyarınca kayda alınan beyan ve görüntüler olması durumunda verilecek ceza bir kat artırılır."

"Nitelikli haller" kenar başlıklı 137 nci maddesinde;

"(1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların;

a) Kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetki kötüye kullanılmak suretiyle,

b) Belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle,

İşlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır."

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun,

"Tanımlar" kenar başlıklı 2 nci maddesinde;

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

...

c) Müdafî: Şüpheli veya sanığın ceza muhakemesinde savunmasını yapan avukatı,

d) Vekil: Katılan, suçtan zarar gören veya malen sorumlu kişiyi ceza muhakemesinde temsil eden avukatı,

e) Soruşturma: Kanuna göre yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi,

f) Kovuşturma: İddianamenin kabulüyle başlayıp, hükmün kesinleşmesine kadar geçen evreyi,

...

İfade eder."

"Elektronik işlemler" kenar başlıklı 38/A maddesinde;

"(1) Her türlü ceza muhakemesi işlemlerinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) kullanılır. Bu işlemlere ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve karar, UYAP vasıtasıyla işlenir, kaydedilir ve saklanır.

(2) Kanunlarda gösterilen istisnalar hariç olmak üzere, dosyalar güvenli elektronik imza kullanılarak UYAP'tan incelenebilir ve her türlü ceza muhakemesi işlemi yapılabilir.

..."

"Şüphelinin veya sanığın müdafî seçimi" kenar başlıklı 149 uncu maddesinde; "(1) Şüpheli veya sanık, soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında bir veya birden fazla müdafîin yardımından yararlanabilir; kanunî temsilcisi varsa, o da şüpheliye veya sanığa müdafî seçebilir.

(2) Soruşturma evresinde, ifade almada en çok üç avukat hazır bulunabilir. Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar bakımından yürütülen kovuşturmalarda, duruşmada en çok üç avukat hazır bulunabilir.

(3) Soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında avukatın, şüpheli veya sanıkla görüşme, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkı engellenemez, kısıtlanamaz."

"Müdafîin görevlendirilmesi" kenar başlıklı 150 nci maddesinde;

"(1) Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafî seçmesi istenir. Şüpheli veya sanık, müdafî seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi halinde bir müdafî görevlendirilir.

(2) Müdafîi bulunmayan şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise, istemi aranmaksızın bir müdafî görevlendirilir.

(3) Alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmada ikinci fıkra hükmü uygulanır.

(4) Zorunlu müdafilikle ilgili diğer hususlar, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü alınarak çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No.22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar- Çankaya/ANKARA

Telefon No : (0 312) 414 83 39

e-posta : cigm@adalet.gov.tr

Internet Adresi : www.cigm.adalet.gov.tr

Bilgi için : Burak VURAL

Unvan : Memur

Telefon No: (0312) 414 83 39

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

3/12

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden 2HTj8zn - NhQoiAS - eVe4+X/ - gxmHjY= ile erişebilirsiniz

“Müdafinin dosyayı inceleme yetkisi” kenar başlıklı 153 üncü maddesinde;

“(1) Müdafî, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.

(2) Müdafinin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla kısıtlanabilir. Bu karar ancak aşağıda sayılan suçlara ilişkin yürütülen soruşturmalarda verilebilir:

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),

2. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102),

3. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),

4. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),

5. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220),

6. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 307, 308),

7. Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316),

8. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 326, 327, 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337).

b) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

c) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 160 ıncı maddesinde tanımlanan zimmet suçu.

d) 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan suçlar.

(3) Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında, ikinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) Müdafî, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir.

(5) Bu maddenin içerdiği haklardan suçtan zarar görenin vekili de yararlanır.”

“Soruşturmanın gizliliği” kenar başlıklı 157 nci maddesinde;

“(1) Kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir.”

“Mağdur ile şikâyetçinin hakları” kenar başlıklı 234 üncü maddesinde;

“(1) Mağdur ile şikâyetçinin hakları şunlardır:

a) Soruşturma evresinde;

1. Delillerin toplanmasını isteme,

2. Soruşturmanın gizlilik ve amacını bozmamak koşuluyla Cumhuriyet savcısından belge örneği isteme,

3. Vekili bulunmaması halinde, cinsel saldırı suçu ile alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda, baro tarafından kendisine avukat görevlendirilmesini isteme,

4. 153 üncü maddeye uygun olmak koşuluyla vekili aracılığı ile soruşturma belgelerini ve elkonulan ve muhafazaya alınan eşyayı inceletme,

5. Cumhuriyet savcısının, kovuşturmaya yer olmadığı yönündeki kararına kanunda yazılı usule

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No:22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar- Çankaya/ANKARA

Telefon No : (0 312) 414 83 39

e-posta : cigm@adalet.gov.tr

İnternet Adresi : www.cigm.adalet.gov.tr

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

4/12

Bilgi için Burak VURAL

Unvan : Memur

Telefon No: (0312) 414 83 39

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden

2HTj8zn - NhQoiAS - eVe4+X/ - gxmHjY= ile erişebilirsiniz

göre itiraz hakkını kullanma.

...

(2) Mağdur, onsekiz yaşını doldurmamış, sağır veya dilsiz ya da meramını ifade edemeyecek derecede malûl olur ve bir vekili de bulunmazsa, istemi aranmaksızın bir vekil görevlendirilir.

(3) Bu haklar, suçun mağdurları ile şikâyetçiye anlatılıp açıklanır ve bu husus tutanağa yazılır.”

1136 sayılı Avukatlık Kanununun,

“Avukatlığın amacı” kenar başlıklı 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında;

“Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır. Derdest davalarda müzekkereler duruşma günü beklenmeksizin mahkemeden alınabilir.”

“İşin reddedildiğinin bildirilmesi” kenar başlıklı 37 nci maddesinin birinci fıkrasında;

“Avukat, kendisine teklif olunan işi sebep göstermeden reddedebilir. Reddin, iş sahibine gecikmeden bildirilmesi zorunludur.”

“İşin reddi zorunluluğu” kenar başlıklı 38 inci maddesinde;

“Avukat;

a) Kendisine yapılan teklifi yolsuz veya haksız görür yahut sonradan yolsuz veya haksız olduğu kanısına varırsa,

b) Aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş olursa,

c) Evvelce hâkim, hakem, Cumhuriyet savcısı, bilirkişi veya memur olarak o işte görev yapmış olursa,

d) Kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri sürmek durumu ortaya çıkmışsa,

e) (İptal: Anayasa Mahkemesi’nin 2/6/1977 tarihli ve E. 1977/43, K. 1977/84 sayılı kararı ile)

f) Görmesi istenilen iş, Türkiye Barolar Birliği tarafından tespit edilen mesleki dayanışma ve düzen gereklerine uygun değilse,

Teklifi reddetmek zorunludur.

Bu zorunluluk, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.”

“İşlerin stajyer veya sekreterle takibi, dava dosyalarının incelenmesi ve dosyadan örnek alma” kenar başlıklı 46 ncı maddesinde;

“Avukat, işlerini kendi sorumluluğu altındaki stajyeri veya yanında çalışan sekreteri eliyle de takip ettirebilir, fotokopi veya benzeri yollarla örnek alabilir. Avukatın onanmasını istemediği örnekler harca tâbi değildir.

Avukat veya stajyer, vekâletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebilir. Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur. Vekâletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kağıt veya belgelerin örneği veya fotokopisi verilmez.”

“Örnek çıkarabilme ve tebligat yapabilme hakkı” kenar başlıklı 56 ncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında;

“Asıllarının verilmesi kanunda açıkça gösterilmeyen hallerde avukatlar, takip ettikleri işlerde, aslı kendilerinde bulunan her türlü kağıt ve belgelerin örneklerini kendileri onaylayarak yargı mercileri ile diğer adalet dairelerine verebilirler.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No 22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar- Çankaya/ANKARA

Telefon No : (0 312) 414 83 39

e-posta : cigm@adalet.gov.tr

Internet Adresi : www.cigm.adalet.gov.tr

Bilgi için : Burak VURAL

Unvan : Memur

Telefon No : (0312) 414 83 39

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

5/12

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden 2HTj8zn - NhQoiAS - eVe4+X/ - gxmHjY= ile erişebilirsiniz

Aslı olmayan vekaletname veya diğer kağıt ve belgelerin örneğini onaylayan yahut aslına aykırı örnek veren avukat, üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır."

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun,

"Amaç" kenar başlıklı 1 inci maddesinde;

"Bu Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir."

"Tanımlar" kenar başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerinde;

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Açık rıza: Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rızayı,

...

d) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

e) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

İfade eder."

"Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları" kenar başlıklı 6 ncı maddesinde;

"(1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir.

(2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır.

(3) Birinci fıkrada sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir.

(4) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır."

06/08/2015 tarihli ve 29437 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin,

"Cumhuriyet başsavcılığı ön büro işlemleri" kenar başlıklı 136 ncı maddesinde;

"(1) Cumhuriyet başsavcılığı ön büro personelinin görevleri şunlardır:

a) Kapalı dosyalarda; mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören ve vekilleri ile şüpheli ve müdafinin talebi hâlinde kapak bilgisi, belge ve karar örneğini kimlik tespiti yaparak vermek.

b) Kısıtlama kararı olmayan derdest soruşturma dosyalarında; mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören ve vekilleri ile şüpheli ve müdafinin talebi hâlinde dosya içerisindeki belgelerin örneğini kimlik tespiti yaparak vermek.

c) Kapalı ve derdest soruşturma dosyalarında; kapak bilgisi, belge ve karar örneği talep eden

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No:22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar- Çankaya/ANKARA

Telefon No : (0 312) 414 83 39

e-posta : cigm@adalet.gov.tr

Internet Adresi : www.cigm.adalet.gov.tr

Bilgi için : Burak VURAL

Unvan : Memur

Telefon No: (0312) 414 83 39

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

6/12

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden 2HTj8zn - NhQoiAS - eVe4+X/ - gxmHjY= ile erişebilirsiniz

kişinin dosyadaki sıfatı hususunda tereddüt oluşması hâlinde, talep konusunda karar vermek üzere Cumhuriyet savcısını bilgilendirerek talimatı doğrultusunda gereğini yapmak.

ç) Derdest soruşturma dosyalarına ibraz edilen dilekçe, belge ya da diğer evrakı kimlik tespiti yaparak teslim alıp, ikinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen işlemleri yapmak, ayrıca tutuklu soruşturma dosyalarında derhâl ilgili zabıt kâtibini bilgilendirmek.

...”

“Soruşturma evrakının incelenmesi ve örnek alınması” kenar başlıklı 137 nci maddesinde;

“(1) Kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek şartıyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir.

(2) Şüpheli ve müdafii soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini fizikî ya da elektronik ortamda harçsız olarak alabilir.

(3) Şüpheli ve müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek almasına ilişkin yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet savcısının istemi ve ilgili hâkimin kararıyla kısıtlanabilir.

(4) Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz.

(5) Bu maddenin içerdiği haklardan mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören ve vekilleri de yararlanır.

(6) İncelemenin yapıldığına veya belge örneği alındığına dair düzenlenen dosya inceleme ya da belge örneği alma tutanağı, dosyayı inceleyen veya belge örneği alan ile nezaret eden görevli tarafından imzalandıktan sonra taranarak UYAP’a aktarılır.

(7) Soruşturma evrakı soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla Cumhuriyet savcısının belirleyeceği personel huzurunda kalemde veya ön büroda incelenir.”

Hükümleri yer almaktadır.

Görüldüğü üzere; hak arama hürriyeti Anayamızın 36 ncı maddesinde düzenlenmiş olup düzenlemeye göre herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir, Adil yargılanma hakkı kişilere, yalnızca dava sonucunda verilen kararı değil, yargılama sürecinin ve usulünün adil olup olmadığını denetleme imkânı verdiğinden kişilerin yargılama sürecindeki haklarına saygı gösterilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6 ncı maddesinde unsurları belirtilen adil yargılanma hakkına ilişkin düzenlemenin üçüncü fıkrasının (c) bendinde de, bir suç ile itham edilen herkesin, müdafî yardımından yararlanma hakkının olduğu belirtilmiştir. Buradan hareketle, müdafî yardımından yararlanma hakkı da adil yargılanma hakkı ile savunma hakkının vazgeçilmez unsurudur. Nitekim iç hukukumuzda da aynı doğrultuda olan ve hak arama özgürlüğü, adil yargılanma ile savunma hakkını koruyan ve güçlendiren hükümlere yer verilmiştir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 2 nci maddesine göre müdafî; şüpheli veya sanığın ceza muhakemesinde savunmasını yapan avukatı, vekil ise; katılan, suçtan zarar gören veya malen sorumlu kişiyi ceza muhakemesinde temsil eden avukatı ifade etmektedir.

Anılan Kanunun 149 uncu maddesinde ise; şüphelinin soruşturma aşamasında bir veya birden fazla müdafinin yardımından yararlanabileceği, kanunî temsilcisi varsa, onun da şüpheliye müdafî seçebileceği belirtilmiş, aynı maddenin son fıkrasında da soruşturma evresinin her aşamasında avukatın, şüpheli ile görüşme, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkının

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No 22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar- Çankaya/ANKARA

Telefon No : (0 312) 414 83 39

e-posta : cigm@adalet.gov.tr

İnternet Adresi : www.cigm.adalet.gov.tr

Bilgi için : Burak VURAL

Unvan : Memur

Telefon No : (0312) 414 83 39

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

7/12

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden 2HTj8zn - NhQoiAS - eVe4+X/ - gxmHjY= ile erişebilirsiniz

engellenemeyeceği ve kısıtlanamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Kanunun müdafii görevlendirilmesini düzenleyen 150 nci maddesinde, şüpheliden kendisine bir müdafii seçmesinin isteneceği, şüpheli, müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi halinde bir müdafii görevlendirileceği, müdafii bulunmayan şüphelinin; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise; istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirileceği, ayrıca alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturmada şüphelinin istemi aranmaksızın müdafii görevlendirileceği öngörülmüştür.

5271 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinde de mağdur ile şikâyetçinin hakları düzenlenmiştir. Söz konusu maddede mağdur veya müştekinin; cinsel saldırı suçu ile alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda, baro tarafından kendisine avukat görevlendirilmesini isteme hakkı bulunduğu, ayrıca 153 üncü maddeye uygun olmak koşuluyla vekili aracılığı ile soruşturma belgelerini inceleyebileceği belirtilmiştir.

Öte yandan, 5271 sayılı Kanunun 157 nci maddesinde; kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu hüküm altına alınmıştır.

Müdafii dosyayı inceleme ve belge alma yetkisi ise 5271 sayılı Kanunun 153 üncü maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre; müdafii, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir. Müdafii dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise maddenin ikinci fıkrasında sayılan belirli suçlardan soruşturma yapılması halinde, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla kısıtlanabilir. Anılan maddenin içerdiği haklardan suçtan zarar gören vekili de yararlanabilir.

Diğer taraftan, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun avukatlığın amacını düzenleyen 2 nci maddesinde; yargı organları, kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlü kılınmıştır. Maddede açıkça diğer kanunlardaki özel hükümler saklı tutulmuştur.

Anılan Kanunun dava dosyalarının incelenmesi ve dosyadan örnek almasını düzenleyen 46 nci maddesinde ise avukatın, vekâletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebileceği, bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesinin zorunlu olduğu, ancak vekâletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kağıt veya belgelerin örneği veya fotokopisinin verilmeyeceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu madde, açıkça dava dosyalarının incelenmesi başlığını taşımakta olup, burada yer alan dava ibaresinden kastın, ceza yargılaması için iddianamenin kabulünden sonraki kısmı ifade ettiği, dava dosyalarının incelenmesi ibaresi ile ceza soruşturma dosyasının incelenmesinin kastedilmediği sonucuna varılmaktadır. Ayrıca, maddede yer alan takip dosyasının ise icra takip dosyaları olduğu değerlendirilmektedir.

Müdafii veya vekilin dosya inceleme yetkisi ile ilgili olarak Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik hükümlerine değinilmesinde de fayda bulunmaktadır.

Yönetmeliğin 136 ncı maddesinde Cumhuriyet başsavcılığı ön büro personelinin görevleri belirlenmiştir. Buna göre personelin;

Kapalı dosyalarda, mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören ve vekilleri ile şüpheli ve müdafii talebi hâlinde kapak bilgisi, belge ve karar örneğini kimlik tespiti yaparak vermek,

Kısıtlama kararı olmayan derdest soruşturma dosyalarında; mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören ve vekilleri ile şüpheli ve müdafii talebi hâlinde dosya içerisindeki belgelerin örneğini kimlik tespiti

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No 22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar- Çankaya/ANKARA

Telefon No : (0 312) 414 83 39

e-posta : cigm@adalet.gov.tr

Internet Adresi : www.cigm.adalet.gov.tr

Bilgi için : Burak VURAL

Unvan : Memur

Telefon No : (0312) 414 83 39

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

8/12

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <https://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden 2HTj8zn - NhQoiAS - eVe4+X/ - gxmHjY= ile erişebilirsiniz

yaparak vermek,

Kapaklı ve derdest soruşturma dosyalarında; kapak bilgisi, belge ve karar örneği talep eden kişinin dosyadaki sıfatı hususunda tereddüt oluşması hâlinde, talep konusunda karar vermek üzere Cumhuriyet savcısını bilgilendirerek talimatı doğrultusunda gereğini yapmak şeklinde görevleri bulunmaktadır.

Aynı Yönetmeliğin, soruşturma evrakının incelenmesi ve örnek alınmasını düzenleyen 137 nci maddesinde ise, kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek şartıyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu, şüpheli ve müdafinin soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebileceği ve istediği belgelerin bir örneğini fizikî ya da elektronik ortamda harçsız olarak alabileceği, şüpheli ve müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek almasına ilişkin yetkisinin, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet savcısının istemi ve ilgili hâkimin kararıyla kısıtlanabileceği, yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanakların şüpheli veya müdafisine verilebileceği, bu maddenin içerdiği haklardan mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören ve vekillerinin de yararlanacağı belirtilmiştir.

Aynı maddede ayrıca, incelemenin yapıldığına veya belge örneği alındığına dair düzenlenen dosya inceleme ya da belge örneği alma tutanağının, dosyayı inceleyen veya belge örneği alan ile nezaret eden görevli tarafından imzalandıktan sonra taranarak UYAP'a aktarılacağı, soruşturma evrakının soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla Cumhuriyet savcısının belirleyeceği personel huzurunda kalemde veya ön büroda inceleneceği öngörülmüştür.

Konuyla ilgili olarak ele alınması gereken bir diğer husus ise, 5271 sayılı Kanunun 149 uncu maddesinde yer alan soruşturma evresinin her aşamasında avukatın, şüpheli ile görüşme, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkının engellenemeyeceği ve kısıtlanamayacağı dair hükümdür.

Anılan düzenleme uyarınca müdafî, vekâletname olmaksızın şüpheli ile görüşebilmekte, ifade alma veya sorgu sürecinde yanında olma hakkında sahip olmaktadır. Bu maddede yer alan hukukî yardımından yararlanma hakkının, müdafîin vekâletname olmaksızın soruşturma dosyasını incelemeyi kapsayıp kapsamadığı, ayrıca dosyayı incelemekten hukukî yardımda bulunmasının mümkün olup olmadığı hususları da incelenmelidir.

Şüphelinin açık iradesi ile müdafî olarak belirlenen kişinin soruşturma dosyasını inceleyebileceği, dosyada gizlilik kararı bulunması halinde, şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanakları inceleyebileceği açıktır.

Şüphelinin, söz konusu avukatı, müdafî olarak seçip seçmediği öncelikle vekâletnameden anlaşılabilir. Baro tarafından görevlendirme yapılması halinde de sonuç aynıdır. Bu kapsamda, 5271 sayılı Kanunun 38/A maddesi uyarınca dosyada müdafî veya vekil olarak kayıtlı bulunan avukat, söz konusu dosyayı UYAP sisteminden inceleyebilmekte ve örnek alabilmektedir.

Şüpheli ile ilgili ifade alma veya sorgu gibi işlemlere katılan veya dosyadan müdafî ile görüştüğü anlaşılan avukatın, şüphelinin müdafîi olduğu, yani bu durumda şüphelinin bu kişiyi müdafî olarak kabul ettiğine dair bir zımni kabul olduğu sonucuna varılabilecektir. Yine, şüpheli veya kanuni temsilcisi ile birlikte, ön büro veya Cumhuriyet savcılığında hazır olan müdafîye de soruşturma evrakının incelenmesi hususunda bir sakınca bulunmadığı düşünülmektedir. Bu durumda, dosya inceleme tutanağını hazırlayan personelin, bu hususlara tutanakta yer vermesi gerekir.

Diğer taraftan, 1136 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde; avukatın, kendisine teklif olunan işi sebep

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No 22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar- Çankaya/ANKARA

Telefon No : (0 312) 414 83 39

e-posta : cigm@adalet.gov.tr

İnternet Adresi : www.cigm.adalet.gov.tr

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

9/12

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <https://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden 2HTj8zn - NhQoiAS - eVe4+X/ - gxmHjY= ile erişebilirsiniz

Bilgi için : Burak VURAL

Unvan : Memur

Telefon No: (0312) 414 83 39

göstermeden reddedebileceği, reddin, iş sahibine gecikmeden bildirilmesinin zorunlu olduğu düzenlenmiştir. Ayrıca, anılan Kanunun 38 inci maddesinde; işin reddi zorunluluğu hüküm altına alınmış, avukatın; kendisine yapılan teklifi yolsuz veya haksız görmesi yahut sonradan yolsuz veya haksız olduğu kanısına varması, aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş olması, evvelce hâkim, hakem, Cumhuriyet savcısı, bilirkişi veya memur olarak o işte görev yapmış olması, kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri sürmek durumunun ortaya çıkması, görmesi istenilen işin, Türkiye Barolar Birliği tarafından tespit edilen mesleki dayanışma ve düzenin gereklerine uygun olmaması hallerinde teklifi reddetmek zorunda olduğu öngörülmüştür.

Avukatın, soruşturma dosyasını incelemeyen önce vekâletname alması gerektiğinin düşünülmesi halinde, söz konusu avukatın 1136 sayılı Kanunun 37 ve 38 ini maddelerinde düzenlenen haklarını ve yükümlülüklerini etkili olarak kullanamayabileceği de ortadadır. Ayrıca, uygulamada adil yargılanma hakkı kapsamında ele alınan savunma hakkının sınırlandığı itirazları ile de karşılaşılabilir.

O halde; vekâletname ve barodan görevlendirme yazısı haricinde, avukatın hangi koşullarla soruşturma dosyasını inceleyebileceği hususunda mevcut mevzuat hükümleri ışığında bir değerlendirilme yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda; vekaletname ve görevlendirme belgesi olmayan avukatın, soruşturma dosyasının hangi tarafı ile ilgili inceleme yapmak istediğine dair beyanını içeren imzalı dilekçesi ve ekinde baro kimlik belgesinin bir örneği ile ilgili adli mercie dosya inceleme talebinde bulunabileceği düşünülmektedir.

Yine, avukatın tarafın iznini içeren imzalı dilekçesi ile birlikte, kendi dilekçesi ve baro kimlik belgesinin bir örneğini ekleyerek de inceleme talebinde bulunabileceği, ancak bu aşamada avukatın lehine inceleme yapmak istediği kişinin talep dilekçesinin aslı kendisinde ise örneğini onaylayarak adli mercilere sunabileceği, aslı kendisinde olmayan taraf dilekçesinin suretini adli mercilere sunamayacağı, aksi uygulamanın 1136 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırılık oluşturacağı sonucuna varılmaktadır.

Vekâletname veya görevlendirme yazısı olmadan dilekçeye istinaden inceleme yapan avukat tarafından, soruşturmanın gizliliği ilkesi ile kişisel verilerin korunması ve lekelenmeme haklarına riayet edilmesi gerektiğinin ve aksi davranışın hukuki ve cezai sorumluluk doğurabileceğinin bilinmesi, ayrıca ilgili tarafın dilekçesi olmadan, avukatın yalnızca kendi dilekçesi ile inceleme yapması durumunda, tarafın inceleme yapılması hususunda avukattan sözlü talepte bulunduğunu ilerleyen aşamalarda reddedebileceği hususunun da göz önünde bulundurulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Dosya kapak bilgisi, dosya sorgu işlemlerinin de soruşturma ile ilgili bilgi içermesi nedeniyle soruşturma evrakı kapsamında olan veriler olup olmadığına bakıldığında;

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Hakkındaki Kanununda kişisel veri; Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi olarak tanımlanmıştır. Bu tanıma göre kişisel veri olarak; kişinin, yetkisiz üçüncü kişilerin bilgisine sunmadığı, istediğinde başka kişilere açıklayarak ancak sınırlı bir çevre ile paylaştığı nüfus bilgileri (T.C. kimlik numarası, adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı gibi), adli sicil kaydı, yerleşim yeri, eğitim durumu, mesleği, banka hesap bilgileri, telefon numarası, elektronik posta adresi, kan grubu, medeni hali, parmak izi, DNA'sı, saç, tükürük, tırnak gibi biyolojik örnekleri, cinsel ve ahlaki eğilimi, sağlık bilgileri, etnik kökeni, siyasi, felsefi ve dini görüşü, sendikal bağlantıları gibi kişinin kimliğini belirleyen veya belirlenebilir kılan, kişiyi toplumda yer alan diğer bireylerden ayıran ve onun niteliklerini ortaya koymaya elverişli, gerçek kişiye ait her türlü bilgi olarak anlaşılması gerekir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No:22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar- Çankaya/ANKARA

Telefon No : (0 312) 414 83 39

e-posta : cigm@adalet.gov.tr

İnternet Adresi : www.cigm.adalet.gov.tr

Bilgi için : Burak VURAL

Unvan : Memur

Telefon No: (0312) 414 83 39

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

10/12

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden 2HTj8zn - NhQoiAS - eVe4+X/ - gxmHjY= ile erişebilirsiniz

Kişisel verilerin işlenmesi ise verilerin sadece kaydedilmesini değil, toplanması, elde edilmesi, saklanması, değiştirilmesi, okunması, sorgulanması, kullanılması, transferi, yayılması, bloke edilmesi, silinmesi veya yok edilmesi gibi her türlü süreci içermektedir.

Kişisel veriler, gelişigüzel toplandığında, denetimsiz olarak açıklandığında veya yetkisiz kişilerin eline geçtiğinde, kötüye kullanılarak kişilik haklarının ihlal edilme ihtimali söz konusudur. Bu bakımdan kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı ile temel hak ve özgürlüklerinin korunması gerekmektedir. Ayrıca, kişisel verilerin işlenip kullanılmasında tahsisilik ilkesi demokratik hukuk devletlerinde titizlikle dikkat edilen bir husus olup, kişisel verilerin sadece alınma amaçlarına uygun olarak kullanılması anlamına gelen tahsisilik ilkesine özen gösterilmesi özel hayatın gizliliği açısından önem arz etmektedir.

Soruşturma evresinin gizliliğinin, ceza adaletinin doğruluk, dürüstlük, gerçeğe ulaşma ilkelerine uyulması için bir zorunluluk ve suçsuzluk karinesinin sağlam tutulabilmesi yönünden de vazgeçilemez nitelikte olduğu açıktır. Anayasa ile teminat altına alınan kişilik haklarının korunması ilkelerini zedelemeyecek tedbirlerin kamu görevlilerince alınması gerektiği, aksi takdirde bireysel ve yanlış uygulamalar sonucunda kişilerin mağdur olabileceği de unutulmamalıdır.

Bu maksatla, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile soruşturmanın gizliliği ilkesinin Kanun hükmü haline getirildiği, böylece soruşturmaya ilişkin olarak ilgili merciler tarafından elde edilen bilgi ve bulguların kamuoyu ile paylaşılmasının önüne geçilmek istendiği, bunun nedeninin bir taraftan şüphelinin veya sanığın lekelenmeme hakkı, diğer taraftan da, delillerin güvence altına alınması gereğinin sonucu olduğu izahtan varestedir.

Kanun koyucu, kolluğa, basın ve yayın kuruluşlarına ve hiçbir mercie, suç işlediği şüphesi altında bulunan kişileri suçlu olarak ilan etme yetkisi vermediği için kişilerin Anayasa ile teminat altına alınan kişilik haklarının korunmasına yönelik ilkeleri zedelemeyecek tedbirlerin alınması elzemdir.

Ceza Muhakemesi Kanununun 153 üncü maddesinde, kimlerin soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebileceği düzenlenmiştir. Hâlen soruşturma aşaması devam eden dosyalara ilişkin bilgi veya belgelerin ilgili mevzuat hükümlerinde belirtilenler haricindeki kişilere verilmesinin mümkün olmadığı açıktır. Aynı zamanda soruşturma dosyalarına ilişkin bilgilerin kişisel veri niteliğinde olduğu, herkesin kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hususunda Anayasal nitelikte teminata haiz bulunduğu, söz konusu teminatın kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenme hakkını da kapsadığı görülmektedir.

Sonuç olarak, dosya kapak bilgisi ve UYAP dosya sorgu işlemlerinin de hem kişisel veri olması hem de soruşturma evrakına dahil olan veriler olması nedeniyle soruşturma evrakının incelenmesiyle ilgili aynı usule göre tabi olduğunda kuşku bulunmamaktadır.

Bu itibarla;

1- Soruşturma evresinin gizli olduğu, şüpheli müdafii ya da katılan, suçtan zarar gören veya malen sorumlu kişi vekilinin soruşturmanın amacını tehlikeye düşürmemek kaydıyla soruşturmada bilgi alması veya soruşturma evrakını inceleyebilmesi için müdafii veya vekili olduğunu beyan ettiği şahıslarla ilgili UYAP'ta kaydının bulunması ya da müdafii veya vekil sıfatını aldığına dair bir görevlendirme yazısı ya da vekâletnameyi Cumhuriyet savcılığına ibraz etmesi gerektiği,

2- Avukatın, lehine inceleme yapmak istediği şahısla ilgili UYAP kaydı, müdafii veya vekil sıfatını aldığına dair bir görevlendirme yazısı ya da vekaletnamesinin bulunmadığı hallerde;

a) Avukat tarafından, soruşturma dosyasının hangi tarafı ile ilgili inceleme yapılmak istendiğine

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No:22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar- Çankaya/ANKARA

Telefon No : (0 312) 414 83 39

e-posta : cigm@adalet.gov.tr

İnternet Adresi : www.cigm.adalet.gov.tr

Bilgi için : Burak VURAL

Unvan : Memur

Telefon No: (0312) 414 83 39

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

11/12

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden 2HTj8zn - NhQoiAS - eVe4+X/ - gxmHjY= ile erişebilirsiniz

dair kendisinin imzalı beyanını içeren dilekçesi ve ekinde baro kimlik belgesinin bir örneği ile ön büro veya Cumhuriyet savcılığı soruşturma bürosuna başvuruda bulunabileceği, varsa bu başvuruya, lehine inceleme yapılacak kişinin iznini içeren imzalı dilekçesini de ekleyebileceği,

b) Başvuru ekinde lehine inceleme yapılacak kişinin iznini içeren imzalı dilekçesini ekleme zorunluluğunun bulunmadığı, bu hususun avukatın ihtiyarında olan bir husus olduğu,

c) Avukatın tarafın inceleme izin dilekçesinin aslı kendisinde bulunuyor ise suretini onaylayarak adli mercilere sunabileceği, aslı kendisinde bulunmayan taraf dilekçesini sunmasının 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 56 ncı maddesine aykırılık teşkil edeceği,

ç) Soruşturma dosyasında kısıtlama kararı bulunuyor ise ilgili tarafın katılma hakkının bulunduğu işlemler ile bilirkişi raporlarının söz konusu avukatın incelemesine sunulması gerektiği,

3-Soruşturmaya ilişkin bilgi ve kişisel veri içermesi nedeniyle UYAP dosya sorgu ve dosya kapak bilgisi gibi bilgi isteklerinde de avukatın lehine inceleme yapmak istediği şahısla ilgili UYAP'ta kaydının bulunması ya da müdafî veya vekil sıfatını aldığına dair bir görevlendirme yazısı ya da vekaletnameyi sunması gerektiği, bunlar yoksa soruşturma dosyasının hangi tarafı ile ilgili inceleme yapılmak istendiğine dair kendisinin imzalı beyanını içeren dilekçesi ve ekinde baro kimlik belgesinin bir örneği ile ön büro veya Cumhuriyet savcılığı soruşturma bürosuna başvuruda bulunabileceği, varsa bu başvuruya, lehine inceleme yapılacak kişinin iznini içeren imzalı dilekçesini de ekleyebileceği,

4- Tüm bu işlemlere dosya inceleme tutanağında yer verilmesi ve taraflar ya da müdafî veya vekiller tarafından sunulan dilekçeler ile eklerinin taranarak UYAP sistemine aktarılması gerektiği,

Düşünülmektedir.

Bilgilerine rica ederim.

Ali ÖZTÜRKMEN

Hâkim

Bakan a.

Genel Müdür

Ek : İlgî (a), (b) ve (c) sayılı yazılar

Dağıtım :

Gereği :

Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı

Bilgi :

Ankara Barosu Başkanlığı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No 22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar- Çankaya/ANKARA

Telefon No : (0 312) 414 83 39

e-posta : cigm@adalet.gov.tr

İnternet Adresi : www.cigm.adalet.gov.tr

Bilgi için : Burak VURAL

Unvan : Memur

Telefon No: (0312) 414 83 39

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

12/12

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden 2HTj8zn - NhQoiAS - eVe4+X/ - gxmHjY= ile erişebilirsiniz

T.C.
ANKARA BATI
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
Bakanlık Muhabere Bürosu

Sayı : 2020/2699 Bak.Muh.

04/03/2020

ADALET BAKANLIĞI
CEZA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi :Ankara Barosu Başkanlığının 27/02/2020 tarihli ve 67607648-622.01[E.460-11439] -E.12908 sayılı yazısı.

Ankara Barosu Başkanlığının "*Soruşturma dosyasının tamamının vekaletname veya görevlendirme yazısı olmadan incelenebilmesine mevzuatla olanak sağlandığı, avukatlardan ön büroda sadece dosya sorgusu yapmak için vekaletname ve görevlendirme yazısı talep edilmesinin hiçbir hukuki dayanağının bulunmadığı, ön büroda yapılan sorgu işlemlerinde vekaletname veya görevlendirme yazısı talep edilmesi uygulamasına son verilmesi gerektiğine*" dair ilgi yazısı Cumhuriyet Başsavcılığımıza gönderilmiş olup,

Cumhuriyet Başsavcılığımız ön bürosuna müracaat eden avukatların müdafii ve vekil olmadıkları soruşturma dosyaları ile ilgili şifahi bilgi, belge talep ettikleri; ön büro tarafından şifahi taleplerle ilgili bilgi ve belge verilmediği, ilgili avukatın dilekçesi ve ekinde sunduğu vekaletname, görevlendirme yazısı ve tarafın iznini içeren dilekçesi ve baro kimlik belgesinin bir örneğinin ibrazı halinde bilgi ve belge verildiği, yine avukatın lehine inceleme yapmak istediği şahıs ile ilgili UYAP kaydı, müdafii veya vekil sıfatını aldığına dair görevlendirme yazısı ya da vekaletnamesinin bulunmadığı hallerde avukat tarafından soruşturma dosyasının hangi tarafı ile ilgili inceleme yapılmak istenildiğine dair kendisinin imzalı beyanını içeren dilekçesi ve ekinde baro kimlik belgesinin bir örneği ile ön büro müracaatı halinde bilgi verilmektedir.

06/08/2005 tarih ve 29437 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdari ve Yazı İşleri hizmetlerinin yürütülmesine dair yönetmelik hükümleri ve Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün 18/02/2019 tarih ve 19120602-045-02-0014-2019-E.268/13896 sayılı soruşturma dosyasının avukat tarafından vekaletname ve görevlendirme yazısı olmadan incelenmesi konulu yazıları gereğince ön büro hizmetleri yürütülmektedir.

Ankara Barosu Başkanlığının ilgi sayılı yazısında ise Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı ön bürosunca anılan yönetmelik ve 18/02/2019 tarih ve 19120602-045-02-0014-2019-E.268/13896 sayılı yazı hilafına uygulama yapıldığı ve bu hatalı uygulamaya son verilmesi talep edilmiş olmakla ilgi sayılı yazı ile istenilen hususlarda tereddüt hasıl olduğundan görüş bildirilmesi için ilgi yazı yazımız ekinde sunulmuştur.

Gereği arz olunur.

 e-imzalıdır
Ahmet AKÇA
Cumhuriyet Başsavcısı

Eki: İlgi yazı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 19120602-045-02-0267-2020-E.808/37232
Konu : Avukatın Dosya İncelemesi

01/06/2020

ANKARA BATI CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

İlgi : 04/03/2020 tarihli ve 2020/2699 Bak.Muh.

Avukatın, vekaletname veya baro tarafından görevlendirme yazısı olmadan hangi hallerde soruşturma dosyasını inceleyebileceği hususunda tereddüt hasıl olduğu bildirilerek görüş talep edilen ilgi yazı ve eki incelendi.

Bilindiği üzere;

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun,

“Tanımlar” kenar başlıklı 2 nci maddesinde; “(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

...

c) Müdafî: Şüpheli veya sanığın ceza muhakemesinde savunmasını yapan avukatı,

d) Vekil: Katılan, suçtan zarar gören veya malen sorumlu kişiyi ceza muhakemesinde temsil eden avukatı,

e) Soruşturma: Kanuna göre yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi,

f) Kovuşturma: İddianamenin kabulüyle başlayıp, hükmün kesinleşmesine kadar geçen evreyi,

...

İfade eder.”

“Elektronik işlemler” kenar başlıklı 38/A maddesinde; “(1) Her türlü ceza muhakemesi işlemlerinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) kullanılır. Bu işlemlere ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve karar, UYAP vasıtasıyla işlenir, kaydedilir ve saklanır.

(2) Kanunlarda gösterilen istisnalar hariç olmak üzere, dosyalar güvenli elektronik imza kullanılarak UYAP’tan incelenebilir ve her türlü ceza muhakemesi işlemi yapılabilir.

...

“Şüphelinin veya sanığın müdafî seçimi” kenar başlıklı 149 uncu maddesinde; “(1) Şüpheli veya sanık, soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında bir veya birden fazla müdafîin yardımından yararlanabilir; kanunî temsilcisi varsa, o da şüpheliye veya sanığa müdafî seçebilir.

(2) Soruşturma evresinde, ifade almada en çok üç avukat hazır bulunabilir. Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar bakımından yürütülen kovuşturmalarda, duruşmada en çok üç avukat hazır bulunabilir.

(3) Soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında avukatın, şüpheli veya sanıkla görüşme, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkı engellenemez, kısıtlanamaz.”

“Müdafîin görevlendirilmesi” kenar başlıklı 150 nci maddesinde; “(1) Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafî seçmesi istenir. Şüpheli veya sanık, müdafî seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi halinde bir müdafî görevlendirilir.

(2) Müdafî bulunmayan şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise, istemi aranmaksızın bir müdafî görevlendirilir.

(3) Alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmada ikinci fıkra hükmü uygulanır.

(4) Zorunlu müdafilikle ilgili diğer hususlar, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü

alınarak çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

“Müdafiin dosyayı inceleme yetkisi” kenar başlıklı 153 üncü maddesinde; “(1) Müdafî, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.

(2) Müdafîin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla kısıtlanabilir. Bu karar ancak aşağıda sayılan suçlara ilişkin yürütülen soruşturmalarda verilebilir:

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),
2. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102),
3. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),
4. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
5. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220),
6. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 307, 308),
7. Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316),
8. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 326, 327, 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337).

b) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

c) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 160 ncı maddesinde tanımlanan zimmet suçu.

d) 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan suçlar.

(3) Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında, ikinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) Müdafî, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir.

(5) Bu maddenin içerdiği haklardan suçtan zarar görenin vekili de yararlanır.”

“Soruşturmanın gizliliği” kenar başlıklı 157 nci maddesinde; “(1) Kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir.”

“Mağdur ile şikâyetçinin hakları” kenar başlıklı 234 üncü maddesinde; “(1) Mağdur ile şikâyetçinin hakları şunlardır:

a) Soruşturma evresinde;

1. Delillerin toplanmasını isteme,
2. Soruşturmanın gizlilik ve amacını bozmamak koşuluyla Cumhuriyet savcısından belge örneği isteme,
3. Vekili bulunmaması halinde, cinsel saldırı suçu ile alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda, baro tarafından kendisine avukat görevlendirilmesini isteme,
4. 153 üncü maddeye uygun olmak koşuluyla vekili aracılığı ile soruşturma belgelerini ve elkonulan ve muhafazaya alınan eşyayı inceletme,
5. Cumhuriyet savcısının, kovuşturmaya yer olmadığı yönündeki kararına kanunda yazılı usule göre itiraz hakkını kullanma.

...

(2) Mağdur, onsekiz yaşını doldurmamış, sağır veya dilsiz ya da meramını ifade edemeyecek derecede malûl olur ve bir vekili de bulunmazsa, istemi aranmaksızın bir vekil görevlendirilir.

(3) Bu haklar, suçun mağdurları ile şikâyetçiye anlatılıp açıklanır ve bu husus tutanağa yazılır.”

1136 sayılı Avukatlık Kanununun,

“Avukatlığın amacı” kenar başlıklı 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında; “Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır. Derdest davalarda müzekkereler duruşma günü beklenmeksizin mahkemeden alınabilir.”

“İşin reddedildiğinin bildirilmesi” kenar başlıklı 37 nci maddesinin birinci fıkrasında; “Avukat, kendisine teklif olunan işi sebep göstermeden reddedebilir. Reddin, iş sahibine gecikmeden bildirilmesi zorunludur.”

“İşin reddi zorunluluğu” kenar başlıklı 38 inci maddesinde; “Avukat;

a) Kendisine yapılan teklifi yolsuz veya haksız görür yahut sonradan yolsuz veya haksız olduğu kanısına varırsa,

b) Aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş olursa,

c) Evvelce hâkim, hakem, Cumhuriyet savcısı, bilirkişi veya memur olarak o işte görev yapmış olursa,

d) Kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri sürmek durumu ortaya çıkmışsa,

e) (İptal: Anayasa Mahkemesi’nin 2/6/1977 tarihli ve E. 1977/43, K. 1977/84 sayılı kararı ile)

f) Görmesi istenilen iş, Türkiye Barolar Birliği tarafından tespit edilen mesleki dayanışma ve düzen gereklerine uygun değilse,

Teklifi reddetmek zorunludur.

Bu zorunluluk, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.”

“İşlerin stajyer veya sekreterle takibi, dava dosyalarının incelenmesi ve dosyadan örnek alma” kenar başlıklı 46 ncı maddesinde; “Avukat, işlerini kendi sorumluluğu altındaki stajyeri veya yanında çalışan sekreteri eliyle de takip ettirebilir, fotokopi veya benzeri yollarla örnek alabilir. Avukatın onanmasını istemediği örnekler harca tâbi değildir.

Avukat veya stajyer, vekâletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebilir. Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur. Vekâletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kağıt veya belgelerin örneği veya fotokopisi verilmez.”

“Örnek çıkarabilme ve tebligat yapabilme hakkı” kenar başlıklı 56 ncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında; “Asıllarının verilmesi kanunda açıkça gösterilmeyen hallerde avukatlar, takibettikleri işlerde, aslı kendilerinde bulunan her türlü kağıt ve belgelerin örneklerini kendileri onaylıyarak yargı mercileri ile diğer adalet dairelerine verebilirler.

Aslı olmayan vekaletname veya diğer kağıt ve belgelerin örneğini onaylayan yahut aslına aykırı örnek veren avukat, üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

06/08/2015 tarihli ve 29437 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin,

“Cumhuriyet başsavcılığı ön büro işlemleri” kenar başlıklı 136 ncı maddesinde; “(1) Cumhuriyet başsavcılığı ön büro personelinin görevleri şunlardır:

a) Kapalı dosyalarda; mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören ve vekilleri ile şüpheli ve müdafinin talebi hâlinde kapak bilgisi, belge ve karar örneğini kimlik tespiti yaparak vermek.

b) Kısıtlama kararı olmayan derdest soruşturma dosyalarında; mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören ve vekilleri ile şüpheli ve müdafinin talebi hâlinde dosya içerisindeki belgelerin örneğini kimlik tespiti yaparak vermek.

c) Kapalı ve derdest soruşturma dosyalarında; kapak bilgisi, belge ve karar örneği talep eden kişinin dosyadaki sıfatı hususunda tereddüt oluşması hâlinde, talep konusunda karar vermek üzere Cumhuriyet savcısını bilgilendirerek talimatı doğrultusunda gereğini yapmak.

ç) Derdest soruşturma dosyalarına ibraz edilen dilekçe, belge ya da diğer evrakı

kimlik tespiti yaparak teslim alıp, ikinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen işlemleri yapmak, ayrıca tutuklu soruşturma dosyalarında derhâl ilgili zabıt kâtibini bilgilendirmek.

...

“Soruşturma evrakının incelenmesi ve örnek alınması” kenar başlıklı 137 nci maddesinde;

“(1) Kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek şartıyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir.

(2) Şüpheli ve müdafii soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini fizikî ya da elektronik ortamda harçsız olarak alabilir.

(3) Şüpheli ve müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek almasına ilişkin yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet savcısının istemi ve ilgili hâkimin kararıyla kısıtlanabilir.

(4) Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz.

(5) Bu maddenin içerdiği haklardan mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören ve vekilleri de yararlanır.

(6) İncelemenin yapıldığına veya belge örneği alındığına dair düzenlenen dosya inceleme ya da belge örneği alma tutanağı, dosyayı inceleyen veya belge örneği alan ile nezaret eden görevli tarafından imzalandıktan sonra taranarak UYAP’a aktarılır.

(7) Soruşturma evrakı soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla Cumhuriyet savcısının belirleyeceği personel huzurunda kalemde veya ön büroda incelenir.”

Hükümleri yer almaktadır.

Görüldüğü üzere; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 2 nci maddesine göre müdafii; şüpheli veya sanığın ceza muhakemesinde savunmasını yapan avukatı, vekil ise; katılan, suçtan zarar gören veya malen sorumlu kişiyi ceza muhakemesinde temsil eden avukatı ifade etmektedir.

Anılan Kanunun 149 uncu maddesinde ise; şüphelinin soruşturma aşamasında bir veya birden fazla müdafinin yardımından yararlanabileceği, kanunî temsilcisi varsa, onun da şüpheliye müdafii seçebileceği belirtilmiş, aynı maddenin son fıkrasında da soruşturma evresinin her aşamasında avukatın, şüpheli ile görüşme, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkının engellenemeyeceği ve kısıtlanamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Kanunun müdafinin görevlendirilmesini düzenleyen 150 nci maddesinde, şüpheliden kendisine bir müdafii seçmesinin isteneceği, şüpheli, müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi halinde bir müdafii görevlendirileceği, müdafii bulunmayan şüphelinin; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise; istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirileceği, ayrıca alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturmada şüphelinin istemi aranmaksızın müdafii görevlendirileceği öngörülmüştür.

5271 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinde de mağdur ile şikâyetçinin hakları düzenlenmiştir. Söz konusu maddede mağdur veya müştekinin; cinsel saldırı suçu ile alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda, baro tarafından kendisine avukat görevlendirilmesini isteme hakkı bulunduğu, ayrıca 153 üncü maddeye uygun olmak koşuluyla vekili aracılığı ile soruşturma belgelerini inceletebileceği belirtilmiştir.

Öte yandan, 5271 sayılı Kanunun 157 nci maddesinde; kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu hüküm altına alınmıştır.

Müdafinin dosyayı inceleme ve belge alma yetkisi ise 5271 sayılı Kanunun 153 üncü maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre; müdafii, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir. Müdafinin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise maddenin ikinci fıkrasında sayılan belirli suçlardan soruşturma yapılması

halinde, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla kısıtlanabilir. Anılan maddenin içerdiği haklardan suçtan zarar gören vekili de yararlanabilir.

Diğer taraftan, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun avukatlığın amacını düzenleyen 2 nci maddesinde; yargı organları, kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlü kılınmıştır. Maddede açıkça diğer kanunlardaki özel hükümler saklı tutulmuştur.

Anılan Kanunun dava dosyalarının incelenmesi ve dosyadan örnek almasını düzenleyen 46 ncı maddesinde ise avukatın, vekâletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebileceği, bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesinin zorunlu olduğu, ancak vekâletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kağıt veya belgelerin örneği veya fotokopisinin verilmeyeceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu madde, açıkça dava dosyalarının incelenmesi başlığını taşımakta olup, burada yer alan dava ibaresinden kastın, ceza yargılaması için iddianamenin kabulünden sonraki kısmı ifade ettiği, dava dosyalarının incelenmesi ibaresi ile ceza soruşturma dosyasının incelenmesinin kastedilmediği sonucuna varılmaktadır. Ayrıca, maddede yer alan takip dosyasının ise icra takip dosyaları olduğu değerlendirilmektedir.

Müdafî veya vekilin dosya inceleme yetkisi ile ilgili olarak Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdari ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik hükümlerine değinilmesinde de fayda bulunmaktadır.

Yönetmeliğin 136 ncı maddesinde Cumhuriyet başsavcılığı ön büro personelinin görevleri belirlenmiştir. Buna göre personelin;

Kapalı dosyalarda, mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören ve vekilleri ile şüpheli ve müdafîin talebi hâlinde kapak bilgisi, belge ve karar örneğini kimlik tespiti yaparak vermek,

Kısıtlama kararı olmayan derdest soruşturma dosyalarında; mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören ve vekilleri ile şüpheli ve müdafîin talebi hâlinde dosya içerisindeki belgelerin örneğini kimlik tespiti yaparak vermek,

Kapalı ve derdest soruşturma dosyalarında; kapak bilgisi, belge ve karar örneği talep eden kişinin dosyadaki sıfatı hususunda tereddüt oluşması hâlinde, talep konusunda karar vermek üzere Cumhuriyet savcısını bilgilendirerek talimatı doğrultusunda gereğini yapmak şeklinde görevleri bulunmaktadır.

Aynı Yönetmeliğin, soruşturma evrakının incelenmesi ve örnek alınmasını düzenleyen 137 nci maddesinde ise, kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek şartıyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu, şüpheli ve müdafîin soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebileceği ve istediği belgelerin bir örneğini fizikî ya da elektronik ortamda harçsız olarak alabileceği, şüpheli ve müdafîin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek almasına ilişkin yetkisinin, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet savcısının istemi ve ilgili hâkimin kararıyla kısıtlanabileceği, yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanakların şüpheli veya müdafîine verilebileceği, bu maddenin içerdiği haklardan mağdur, şikâyetçi, suçtan zarar gören ve vekillerinin de yararlanacağı belirtilmiştir.

Aynı maddede ayrıca, incelemenin yapıldığına veya belge örneği alındığına dair düzenlenen dosya inceleme ya da belge örneği alma tutanağının, dosyayı inceleyen veya belge örneği alan ile nezaret eden görevli tarafından imzalandıktan sonra taranarak UYAP'a aktarılacağı, soruşturma evrakının soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla Cumhuriyet savcısının belirleyeceği personel huzurunda kalemde veya ön büroda inceleneceği öngörülmüştür.

Konuyla ilgili olarak ele alınması gereken bir diğer husus ise, 5271 sayılı Kanunun 149 uncu maddesinde yer alan soruşturma evresinin her aşamasında avukatın, şüpheli ile görüşme, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkının engellenemeyeceği ve kısıtlanamayacağı dair hükümdür.

Anılan düzenleme uyarınca müdafî, vekâletname olmaksızın şüpheli ile görüşebilmekte, ifade alma veya sorgu sürecinde yanında olma hakkında sahip olmaktadır.

Bu maddede yer alan hukuki yardımından yararlanma hakkının, müdafinin vekâletname olmaksızın soruşturma dosyasını incelemeyi kapsayıp kapsamadığı, ayrıca dosyayı incelemeyi hukuki yardımda bulunmasının mümkün olup olmadığı hususları da incelenmelidir.

Şüphelinin açık iradesi ile müdafî olarak belirlenen kişinin soruşturma dosyasını inceleyebileceği, dosyada gizlilik kararı bulunması halinde, şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanakları inceleyebileceği açıktır.

Şüphelinin, söz konusu avukatı, müdafî olarak seçip seçmediği öncelikle vekâletnameden anlaşılabılır. Baro tarafından görevlendirme yapılması halinde de sonuç aynıdır. Bu kapsamda, 5271 sayılı Kanunun 38/A maddesi uyarınca dosyada müdafî veya vekil olarak kayıtlı bulunan avukat, söz konusu dosyayı UYAP sisteminden inceleyebilmekte ve örnek alabilmektedir.

Şüpheli ile ilgili ifade alma veya sorgu gibi işlemlere katılan veya dosyadan müdafî ile görüştüğü anlaşılan avukatın, şüphelinin müdafîi olduğu, yani bu durumda şüphelinin bu kişiyi müdafî olarak kabul ettiğine dair bir zımnî kabulü olduğu sonucuna varılabilecektir. Yine, şüpheli veya kanuni temsilcisi ile birlikte, ön büro veya Cumhuriyet savcılığında hazır olan müdafîye de soruşturma evrakının incelenmesi hususunda bir sakınca bulunmadığı düşünülmektedir. Bu durumda, dosya inceleme tutanağını hazırlayan personelin, bu hususlara tutanakta yer vermesi gerekir.

Diğer taraftan, 1136 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde; avukatın, kendisine teklif olunan işi sebep göstermeden reddedebileceği, reddin, iş sahibine gecikmeden bildirilmesinin zorunlu olduğu düzenlenmiştir. Ayrıca, anılan Kanunun 38 inci maddesinde; işin reddi zorunluluğu hüküm altına alınmış, avukatın; kendisine yapılan teklifi yolsuz veya haksız görmesi yahut sonradan yolsuz veya haksız olduğu kanısına varması, aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş olması, evvelce hâkim, hakem, Cumhuriyet savcısı, bilirkişi veya memur olarak o işte görev yapmış olması, kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri sürmek durumunun ortaya çıkması, görmesi istenilen işin, Türkiye Barolar Birliği tarafından tespit edilen mesleki dayanışma ve düzenin gereklerine uygun olmaması hallerinde teklifi reddetmek zorunda olduğu öngörülmüştür.

Avukatın, soruşturma dosyasını incelemeyi önce vekâletname alması gerektiğinin düşünülmesi halinde, söz konusu avukatın 1136 sayılı Kanunun 37 ve 38 ini maddelerinde düzenlenen haklarını ve yükümlülüklerini etkili olarak kullanamayabileceği de ortadadır. Ayrıca, uygulamada adil yargılanma hakkı kapsamında ele alınan savunma hakkının sınırlandırıldığı itirazları ile de karşılaşılabilmektedir.

O halde; vekâletname ve barodan görevlendirme yazısı haricinde, avukatın hangi koşullarla soruşturma dosyasını inceleyebileceği hususunda mevcut mevzuat hükümleri ışığında bir değerlendirilme yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda; vekâletname ve görevlendirme belgesi olmayan avukatın, soruşturma dosyasının hangi tarafı ile ilgili inceleme yapmak istediğine dair beyanını içeren imzalı dilekçesi ve ekinde baro kimlik belgesinin bir örneği ile ilgili adli merciye dosya inceleme talebinde bulunabileceği düşünülmektedir.

Yine, avukatın tarafın iznini içeren imzalı dilekçesi ile birlikte, kendi dilekçesi ve baro kimlik belgesinin bir örneğini ekleyerek de inceleme talebinde bulunabileceği, ancak bu aşamada avukatın lehine inceleme yapmak istediği kişinin talep dilekçesinin aslı kendisinde ise örneğini onaylayarak adli mercilere sunabileceği, aslı kendisinde olmayan taraf dilekçesinin suretini adli mercilere sunamayacağı, aksi uygulamanın 1136 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırılık oluşturacağı sonucuna varılmaktadır.

Vekâletname veya görevlendirme yazısı olmadan dilekçeye istinaden inceleme yapan avukat tarafından, soruşturmanın gizliliği ilkesi ile kişisel verilerin korunması ve lekelenmeme haklarına riayet edilmesi gerektiğinin ve aksi davranışın hukuki ve cezai sorumluluk doğurabileceğinin bilinmesi, ayrıca ilgili tarafın dilekçesi olmadan, avukatın yalnızca kendi dilekçesi ile inceleme yapması durumunda, tarafın inceleme yapılması hususunda avukattan sözlü talepte bulunduğunu ilerleyen aşamalarda reddedebileceği

hususunun da göz önünde bulundurulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Dosya kapak bilgisi, dosya sorgu işlemlerinin de soruşturma ile ilgili bilgi içermesi nedeniyle soruşturma evrakı kapsamında olan veriler olup olmadığına bakıldığında;

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Hakkındaki Kanununda kişisel veri; Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi olarak tanımlanmıştır. Bu tanıma göre kişisel veri olarak; kişinin, yetkisiz üçüncü kişilerin bilgisine sunmadığı, istediğinde başka kişilere açıklayarak ancak sınırlı bir çevre ile paylaştığı nüfus bilgileri (T.C. kimlik numarası, adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı gibi), adli sicil kaydı, yerleşim yeri, eğitim durumu, mesleği, banka hesap bilgileri, telefon numarası, elektronik posta adresi, kan grubu, medeni hali, parmak izi, DNA'sı, saç, tükürük, tırnak gibi biyolojik örnekleri, cinsel ve ahlaki eğilimi, sağlık bilgileri, etnik kökeni, siyasi, felsefi ve dini görüşü, sendikal bağlantıları gibi kişinin kimliğini belirleyen veya belirlenebilir kılan, kişiyi toplumda yer alan diğer bireylerden ayıran ve onun niteliklerini ortaya koymaya elverişli, gerçek kişiye ait her türlü bilgi olarak anlaşılması gerekir.

Kişisel verilerin işlenmesi ise verilerin sadece kaydedilmesini değil, toplanması, elde edilmesi, saklanması, değiştirilmesi, okunması, sorgulanması, kullanılması, transferi, yayılması, bloke edilmesi, silinmesi veya yok edilmesi gibi her türlü süreci içermektedir.

Kişisel veriler, gelişigüzel toplandığında, denetimsiz olarak açıklandığında veya yetkisiz kişilerin eline geçtiğinde, kötüye kullanılarak kişilik haklarının ihlal edilme ihtimali söz konusudur. Bu bakımdan kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı ile temel hak ve özgürlüklerinin korunması gerekmektedir. Ayrıca, kişisel verilerin işlenip kullanılmasında tahsisilik ilkesi demokratik hukuk devletlerinde titizlikle dikkat edilen bir husus olup, kişisel verilerin sadece alınma amaçlarına uygun olarak kullanılması anlamına gelen tahsisilik ilkesine özen gösterilmesi özel hayatın gizliliği açısından önem arz etmektedir.

Soruşturma evresinin gizliliğinin, ceza adaletinin doğruluk, dürüstlük, gerçeğe ulaşma ilkelerine uyulması için bir zorunluluk ve suçsuzluk karinesinin sağlam tutulabilmesi yönünden de vazgeçilemez nitelikte olduğu açıktır. Anayasa ile teminat altına alınan kişilik haklarının korunması ilkelerini zedelemeyecek tedbirlerin kamu görevlilerince alınması gerektiği, aksi takdirde bireysel ve yanlış uygulamalar sonucunda kişilerin mağdur olabileceği de unutulmamalıdır.

Bu maksatla, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile soruşturmanın gizliliği ilkesinin Kanun hükmü haline getirildiği, böylece soruşturmaya ilişkin olarak ilgili merciler tarafından elde edilen bilgi ve bulguların kamuoyu ile paylaşılmasının önüne geçilmek istendiği, bunun nedeninin bir taraftan şüphelinin veya sanığın lekelenmeme hakkı, diğer taraftan da, delillerin güvence altına alınması gereğinin sonucu olduğu izahtan varestedir.

Kanun koyucu, kolluğa, basın ve yayın kuruluşlarına ve hiçbir mercie, suç işlediği şüphesi altında bulunan kişileri suçlu olarak ilan etme yetkisi vermediği için kişilerin Anayasa ile teminat altına alınan kişilik haklarının korunmasına yönelik ilkeleri zedelemeyecek tedbirlerin alınması elzemdir.

Ceza Muhakemesi Kanununun 153 üncü maddesinde, kimlerin soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebileceği düzenlenmiştir. Hâlen soruşturma aşaması devam eden dosyalara ilişkin bilgi veya belgelerin ilgili mevzuat hükümlerinde belirtilenler haricindeki kişilere verilmesinin mümkün olmadığı açıktır. Aynı zamanda soruşturma dosyalarına ilişkin bilgilerin kişisel veri niteliğinde olduğu, herkesin kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hususunda Anayasal nitelikte teminata haiz bulunduğu, söz konusu teminatın kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenme hakkını da kapsadığı görülmektedir.

Sonuç olarak, dosya kapak bilgisi ve UYAP dosya sorgu işlemlerinin de hem kişisel veri olması hem de soruşturma evrakına dahil olan veriler olması nedeniyle soruşturma evrakının incelenmesiyle ilgili aynı usule göre tabi olduğunda kuşku bulunmamaktadır.

Bu itibarla;

1- Soruşturma evresinin gizli olduğu, şüpheli müdafii ya da katılan, suçtan zarar gören veya malen sorumlu kişi vekilinin soruşturmanın amacını tehlikeye düşürmemek

kaydıyla soruşturmada bilgi alması veya soruşturma evrakını inceleyebilmesi için müdafii veya vekili olduğunu beyan ettiği şahıslarla ilgili UYAP'ta kaydının bulunması ya da müdafii veya vekil sıfatını aldığına dair bir görevlendirme yazısı ya da vekaletnameyi Cumhuriyet savcılığına ibraz etmesi gerektiği,

2- Avukatın, lehine inceleme yapmak istediği şahısla ilgili UYAP kaydı, müdafii veya vekil sıfatını aldığına dair bir görevlendirme yazısı ya da vekaletnamesinin bulunmadığı hallerde;

a) Avukat tarafından, soruşturma dosyasının hangi tarafı ile ilgili inceleme yapılmak istendiğine dair kendisinin imzalı beyanını içeren dilekçesi ve ekinde baro kimlik belgesinin bir örneği ile ön büro veya Cumhuriyet savcılığı soruşturma bürosuna başvuruda bulunabileceği, varsa bu başvuruya, lehine inceleme yapılacak kişinin iznini içeren imzalı dilekçesini de ekleyebileceği,

b) Avukatın tarafın inceleme izin dilekçesinin aslı kendisinde bulunuyor ise suretini onaylayarak adli mercilere sunabileceği, aslı kendisinde bulunmayan taraf dilekçesini sunmasının 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 56 ncı maddesine aykırılık teşkil edeceği,

c) Soruşturma dosyasında kısıtlama kararı bulunuyor ise ilgili tarafın katılma hakkının bulunduğu işlemler ile bilirkişi raporlarının söz konusu avukatın incelemesine sunulabileceği,

3-Soruşturmaya ilişkin bilgi ve kişisel veri içermesi nedeniyle UYAP dosya sorgu ve dosya kapak bilgisi gibi bilgi isteklerinde de avukatın lehine inceleme yapmak istediği şahısla ilgili UYAP'ta kaydının bulunması ya da müdafii veya vekil sıfatını aldığına dair bir görevlendirme yazısı ya da vekaletnameyi sunması gerektiği, bunlar yoksa soruşturma dosyasının hangi tarafı ile ilgili inceleme yapılmak istendiğine dair kendisinin imzalı beyanını içeren dilekçesi ve ekinde baro kimlik belgesinin bir örneği ile ön büro veya Cumhuriyet savcılığı soruşturma bürosuna başvuruda bulunabileceği, varsa bu başvuruya, lehine inceleme yapılacak kişinin iznini içeren imzalı dilekçesini de ekleyebileceği,

4- Tüm bu işlemlere dosya inceleme tutanağında yer verilmesi ve taraflar ya da müdafii veya vekiller tarafından sunulan dilekçeler ile eklerinin taranarak UYAP sistemine aktarılması gerektiği,

Düşünülmele birlikte sorunun kanun ve yargı yoluyla çözümlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bilgilerine rica ederim.

Yakup MOĞUL
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür

*** Bu belge, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.
Ayrıca fiziki olarak gönderilmeyecektir.**

Milli Müdafaa Cad.No.22 Bakanlıklar 06420 Bakanlıklar-Çankaya/ ANKARA Bilgi için : İhsan ÖZAĞIR
Tel:0312 414 82 27 - Fax : 0312 219 43 19 Memur
E-posta:cigm@adalet.gov.tr İnternet adresi:www.adalet.gov.tr

ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI

18/03/2021

Sayı : E-67627648-622.01[E.14710]-16384
Konu : Vekaletsiz Dosya İnceleme Talebi
Hakkında

T.C. ADALET BAKANLIĞI CEZA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

Baromuz üyesi Avukat Gülten Ayana Başkanlığımıza sunmuş olduğu 05.03.2021 evrak kayıt tarihli dilekçesinde; 24.02.2021 günü Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan müvekkili hakkındaki soruşturma dosyasını incelemek için Savcılık Önbüro'ya müracaat ettiğini, önbüronun vekaletnamesi olmadığı için dosyayı incelemeyeceğini beyan etmesi üzerine soruşturmayı yürüten savcıyı öğrenerek talebini savcıya da ilettiğini, ancak talebin yine reddedildiğini, hukuki dayanaktan yoksun olan bu durum hakkında ilgili işlemlerin başlatılmasını talep etmiştir.

Türkiye Barolar Birliği'nin Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nden talep ettiği 22.01.2019 tarihli '*Soruşturma Dosyasının Avukat Tarafından Vekaletname veya görevlendirme Yazısı Olmadan İncelenmesi*' konulu görüş yazısında;

"...2- Avukatın müdafî veya vekil olduğunu beyan ettiği şahıslarla ilgili UYAP'ta kaydı, müdafî vekil sıfatını aldığına dair bir görevlendirme yazısı ya da vekaletnamesinin bulunmadığı hallerde;

a. Avukat tarafından, soruşturma dosyasının hangi tarafı ile ilgili inceleme yapılmak istendiğine dair kendisinin imzalı beyanını içeren dilekçesi ve ekinde baro kimlik belgesinin bir örneği ile ön büroya veya cumhuriyet savcılığı bürosuna başvuruda bulunabileceği,..." hususu açıklanmıştır.

Konu ilgili 14.03.2019 tarihinde Cumhuriyet Başsavcılıklarına yazı gönderilmiş ise de, hala avukatların vekaletname veya görevlendirme yazısı olmadan dosya inceleme talepleri gerek ön bürolarca gerekse savcılık makamlarınca reddedilmektedir.

İlgili konu hakkında, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 38/A ve 149. maddesi, 1136 sayılı kanun 37. ve 38. maddesi, Bölge Adliye Ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Cumhuriyet Başsavcılıkları İdari Ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin 137. maddesinde yapılan düzenlenmeler açıktır. Aksi uygulamaların hukuki dayanağı bulunmamaktadır.

Müdürlüğünüz tarafından; Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı'na mevzuat hükümlerine ve Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün yazısına aykırı işlem tesis edilmemesi hususunda yazı yazılarak keyfiyete son verilmesinin sağlanması hususunu bilgi ve takdirlerinize sunarız.

Saygılarımızla.

Av. Hava ORHON
Başkan a.
Genel Sekreter

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrak doğrulama <http://213.14.73.146/> adresinden a377a472 kodu ile yapılabilir.

Adliye Sarayı 5.Kat Sıhhiye / ANKARA
Tel: (0 312)416 72 00 Faks: (0 312)309 22 37 www.ankarabarusu.org.tr
ankarabarusu@ankarabarusu.org.tr - ankarabarusu@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nergül ÖZTÜRK
Baro Personeli
Telefon No: 0 312 416 72 13

